



Ontwikkelingen Duurzaam Terreinbeheer - 2007 een overgangsjaar?

In de vorige nieuwsbrief meldden we al dat het Landelijk Bestuurlijk Overleg Water (LBOW) in november 2006 het advies van de OVO-werkgroep had bekrachtigd. Eind december 2006 kwam daarbij het CTB-besluit over de wijziging van de toelating van Roundup Evolution® voor onkruidbestrijding op verhardingen. De consequenties hiervan voor onkruidbestrijding op verhardingen en duurzaam terreinbeheer zijn op hoofdlijnen helder. Wel zijn er nog vragen op onderdelen. In de loop van 2007 zal hier duidelijkheid over komen.

Nieuwe kaders

Het LBOW heeft de volgende vier punten uit het OVO-advies overgenomen. Deze punten worden waar mogelijk z.s.m. in wetgeving verankerd:

1. Verplichte toepassing preventieve maatregelen bij aanleg en beheer van verhardingen;
2. Verplichte toepassing emissiebeperkende maatregelen bij gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen;
3. Verplichte certificering bij gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen;
4. Verbod op gebruik van bestrijdingsmiddelen op verhardingen binnen de in de Kaderrichtlijn Water aangewezen gebieden.

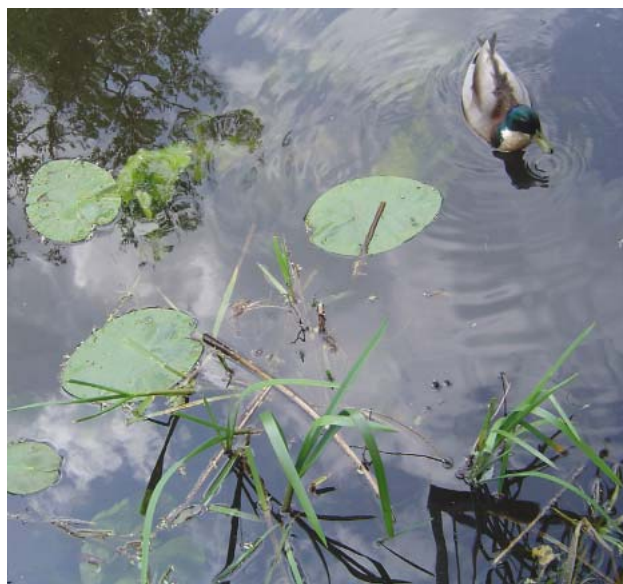
Wettelijk gebruik glyfosaat

Het CTB-besluit over de toelating van glyfosaat op verhardingen is een eerste wettelijke verankering van het voorgenoemde referentiekader. Het gebruik van Roundup Evolution® is nu wettelijk gekoppeld aan toepassing van de DOB-richtlijnen en certificering. Daarnaast mag het middel niet meer toegepast worden in de buurt van innamepunten van oppervlaktewater voor drinkwaterproductie. Letterlijk zegt het gebruiksvoorschrift: *"Professionele toepassing op verhardingen is slechts toegestaan bij gebruik van het DOB-systeem of een vergelijkbaar gecertificeerd systeem" en "De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans"*.

Wat kunt u nu al doen ?

Bovengenoemde punten geven duidelijk aan waar planners, beheerders en uitvoerders rekening mee dienen te gaan houden. Een aantal onderdelen is nog onduidelijk en levert de nodige vragen op in de praktijk. Wie moet er straks gecertificeerd zijn? Welke onderdelen van het DOB-systeem zijn verplicht en hoe verhoudt dit zich tot het Wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing? Waar kan de spuitlans gebruikt worden en wat is een moeilijk bereikbare plaats? Zijn er beperkingen voor onkruidbestrijkers? Wat moet ik allemaal registeren? Deze vragen zullen beantwoord zijn als eind dit jaar het op het CTB-besluit en de DOB-shortlisten afgestemde uitvoerderscertificaat beschikbaar is.

U hoeft hier echter niet op te wachten! Ieder die betrokken is bij onkruidbeheer op verhardingen kan nu al aan de slag met toepassen van preventieve en niet-chemische methoden. Bij het gebruik van Roundup Evolution® op verhardingen is men zondermeer verplicht de criteria in de DOB-shortlisten wat betreft **gebruikshoeveelheden, weersomstandigheden en verbodgebieden** in acht te nemen. Let hier goed op want deze drie factoren zijn vooral bepalend voor de uiteindelijke milieubelasting.



Minder afspoeling naar oppervlaktewater.

Certificering

Van verplichte certificering van chemische onkruidbestrijding op verhardingen wordt veel verwacht. Het is bedoeld als kwaliteitsborging van een zo duurzaam mogelijke invulling van het beheer aan de hand van duidelijke en werkbare criteria.

Op termijn moet gecertificeerd terreinbeheer leiden tot een reductie van de glyfosaatconcentraties in oppervlaktewater met behoud van kosteneffectief onkruidbeheer. Terreinbeheerders kunnen nu al certificeren, voor uitvoerders wordt in 2007 een certificatiesysteem ontwikkeld. De opties worden hieronder kort toegelicht:

1. De terreinbeheerder is gecertificeerd waarbij de uitvoerder werkt volgens de regels die zijn opgenomen in het certificaat van de terreinbeheerder.

Terreinbeheerders kunnen het (onkruid)beheer nu al gecertificeerd uitvoeren conform de Barometer Duurzaam Terreinbeheer (niveau Goud, Zilver of Brons). De uitvoerder/aannemer werkt in dat geval volgens de regels die zijn opgenomen in het certificaat van de terreinbeheerder. Begin dit jaar is de Barometer Duurzaam Terreinbeheer herzien. Verderop in de nieuwsbrief staat één en ander over aanpassingen en de toename in aantal gecertificeerde terreinbeheerders.

2. Een niet-gecertificeerde terreinbeheerder maakt voor chemische onkruidbestrijding gebruik van een gecertificeerde uitvoerder.

Uitvoerders/aannemers kunnen nog niet gecertificeerd zijn omdat er op dit moment nog geen certificaat beschikbaar is. Inmiddels is er een traject is gestart om certificering op uitvoeringsniveau mogelijk te maken. Stichting Milieukeur (SMK) en Plant Research International (PRI) werken in opdracht van de Rijksoverheid aan een certificatieschema voor uitvoerders van chemische onkruidbestrijding op verhardingen. Het schema zal in interactie met de praktijk ontwikkeld worden. De verwachting is dat dit eind 2007 klaar is. De voortgang van dit traject wordt door het SIDT bewaakt. SIDT staat voor Stuurgroep Implementatie Duurzaam Terrein-beheer en heeft de implementatie van het LBOW-besluit op zich genomen.

Herziening Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Tijdens een hoorzitting in februari, waarbij ongeveer 70 personen aanwezig waren, zijn op diverse onderdelen voorstellen voor verbetering ingebracht.

De herziene criteria zijn inmiddels vastgesteld door het College van Deskundigen van SMK en ze zijn per 1 april gepubliceerd. Het herziene certificatieschema kan worden gedownload via www.smk.nl via 'criteria' onder de informatiebalk over de Barometer Duurzaam

Terreinbeheer. Belangrijkste wijzigingen zijn een verdere beperking als het gaat om het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de niveaus Zilver en Goud van het certificatieschema. Daarnaast zijn de criteria zoveel mogelijk afgestemd op DOB shortlisten (Duurzaam OnkruidBeheer op verhardingen), die als uitgangspunt zijn gebruikt indien onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen worden toegepast.



Hoorzitting herziening Barometer Duurzaam Terreinbeheer.



Aanpassing DOB-shortlisten 2007

De criteria in de shortlisten zijn gericht op minimalisering van milieueffecten als gevolg van gangbare bestrijdingsmethoden. De nadruk ligt op het verminderen van de emissie van bestrijdingsmiddelen naar het oppervlaktewater.

Ieder jaar worden de DOB-shortlisten geëvalueerd en indien nodig bijgesteld of duidelijker omschreven op basis van nieuwe ontwikkelingen en/of inzichten. In de versie voor 2007 zijn enkele aanpassingen in shortlist 1 en 2 doorgevoerd n.a.v. de herziene toelating van glyfosaat op verhardingen, de herziening van de Barometer en vragen/opmerkingen uit de praktijk. De aanpassingen in de shortlisten zijn ter goedkeuring eerst voorgelegd aan DOB-stuurgroepleden, praktijknetwerkdeelnemers en enkele deskundigen. Voor 2007 betreft het de volgende

aanpassingen:

- Verduidelijking gebruikscriteria middelengebruik (shortlist 1, punt 10/shortlist 2, punt 5);
- Methoden: inzet van schijfvernevelaars en onkruidbestrijkers (shortlist 2, punt 1 en 8).
- Criteria voor middelengebruik op halfverhardingen (shortlist 2, punt 10);

Recentelijk zijn ook resultaten uit onderzoek verwerkt in DOB-preventietips. Deze zijn terug te vinden in het DOB Handboek 2007. Het handboek is bedoeld als leidraad bij de invoering van het DOB concept en bevat naast de DOB-richtlijnen praktische informatie over preventie, milieueffecten, kosten en certificering (te bestellen via www.dob-verhardingen.nl).

Praktijknetwerken

Meer dan 60 gemeenten zijn actief binnen de Praktijknetwerken Duurzaam Terreinbeheer die in 2006 van start zijn gegaan in Noord Brabant, Utrecht, Zuid Holland en Zeeland.

Circa tien van de deelnemende gemeenten zijn gestart met certificering conform de Barometer Duurzaam Terreinbeheer, overwegend op niveau brons. Inmiddels is ook een viertal waterschappen in de netwerken zich aan

het oriënteren op certificering van het beheer op eigen terreinen.

Op initiatief van de waterschappen Hollandse Delta, Rijnland, Rivierenland en Hoogheemraadschap Delfland wordt in de loop van dit jaar bij alle gemeenten in de provincie Zuid-Holland de wijze van beheer op verhardingen geïnventariseerd. Inzicht in de beheergegevens moet duidelijk maken waar stappen gezet kunnen worden naar duurzamer terreinbeheer.



Uitwisseling van ervaringen in Praktijknetwerken.

Nieuwsberichten

Eind dit jaar wordt door het CROW het handboek "Onkruidbeheer op verhardingen" uitgebracht. CROW start in de loop van 2007 een update van het Handboek over onkruidwerende verhardingen. Meer informatie: Mevr. Ceciel van Iperen (vaniperen@crow.nl).

Binnen het project Schone bronnen worden praktische oplossingen gezocht voor het terugdringen van de emissies naar het grond- en oppervlaktewater van de herbiciden MCPA en dichlobenil die op onbeteelde terreinen worden gebruikt. Meer informatie: www.schonebronnen.nl.

Medio juli komt de CD "Kosten en milieueffecten van onkruidbeheer op verhardingen" uit. Hiermee kunt u zelf de kosten en de milieueffecten van de meest gangbare onkruidbestrijdingsmethoden berekenen. De CD is een uitgave van Plant Research International, Wageningen en IVAM, Amsterdam. Meer informatie: chris.vandijk@wur.nl of hvewijk@ivam.uva.nl.

Voor aankondiging "Conference on Sustainable Weed Management on Hard Surfaces in Urban Areas" in oktober 2007, Universiteit van Kopenhagen, Denemarken. Aanmelding is binnenkort mogelijk via www.cleanregion.dk.

SMK inventariseert in opdracht van SenterNovem essentiële duurzaamheidsaspecten voor duurzaam



Rekenprogramma "Kosten en milieueffecten van onkruidbeheer op verhardingen".

terreinbeheer in een zogenaamde duurzaamheidsverkenning. Deze verkenning vindt plaats in het kader van ontwikkeling van duurzaamheidseisen en wensen voor Duurzaam Inkopen waaraan de overheden zich in 2010 zullen moeten houden bij inkopen van producten en diensten. SMK toetst de eerste startnotitie in juli in een discussiebijeenkomst waarvoor diverse stakeholders zijn benaderd. Meer informatie: hdoctorsvanleeuwen@smk.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave bij het certificatiesysteem Barometer Duurzaam Terreinbeheer en verschijnt tweemaal per jaar. Dit certificatiesysteem is ontwikkeld door SMK en Plant Research International.



U kunt zich gratis abonneren op deze nieuwsbrief door een e-mail te sturen naar chris.vandijk@wur.nl. Het overnemen van artikelen en foto's is alleen geoorloofd met voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Redactie

Plant Research International
Chris van Dijk en Corné Kempenaar
Postbus 16, 6700 AA Wageningen
Tel.: 0317 47 59 10

Ontwerp: Harry de Graaf, (Drukkerij De Bink)
Vormgeving: Rina Kleinjan, (Wageningen UR Communication Services)

Informatie

Website

www.duurzaamterreinbeheer.nl

Aanmelden voor certificatie

KIWA Certificaties en Keuringen (www.kiwa.nl)
Mevr. S. van der Beek
E: sietske.van.beek@kiwa.nl
T: 0113 25 34 34

SGS Certification (www.nl.sgs.com)

Dhr. R. Veelenturf
E: remco.veelenturf@sgs.com
T: 0181 69 32 76.

Vragen over de criteria

SMK
Herman Docters van Leeuwen
Tel.: 070 35 86 300
hdoctorsvanleeuwen@milieukeur.nl

Begeleiding en advies

Voor ondersteunende diensten zoals een registratiemodule en het gebruik van een weerfax.
Plant Research International
Chris van Dijk
Tel.: 0317 47 59 10
chris.vandijk@wur.nl